

Posudek na rigorózní práci Mgr. Michaely Sebökové, LL.M.

Vypořádání majetkového společenství manželů podle české a německé právní úpravy

Otázky právního uspořádání majetkových vztahů mezi manžely trvale přitahují pozornost právní teorie i praxe. Představují totiž složitý okruh právních vztahů s velkými praktickými dopady do života rozvedených manželů. Autorka si z celé šíře právní úpravy majetkových vztahů mezi manžely zvolila za předmět svého výzkumu otázky vypořádání majetkového společenství manželů z pohledu české a německé právní úpravy. Obsah práce je však hodnotně rozšířen i o srovnávací pohled na švýcarskou právní úpravu. Čtenáři se tak dostává velmi zasvěcený, podrobný a elegantně podaný výklad o třech různých právních úpravách, i když v některých aspektech nelze téměř o rozdílnosti mluvit.

Dokonala znalost zvoleného tématu umožnila autorce potřebný nadhled, který ji umožnil pečlivě zvažovat výhody či nevýhody toho kterého legislativního řešení. Základní otázku, která trápí každého autora rozkrývajícího taje manželských majetkových vztahů, tj. zda upřednostnit právní úpravu oddělených majetků a následně požadovat polovinu přírůstku majetku na druhém manželovi či zda preferovat majetkové společenství a následně podstupovat nelehký proces dělení společného majetku, autorka řeší průběžně, i když k jednoznačnému závěru, zdá se, nedospěla (její povzdech v závěru práce...“ je nutno se zamyslet nad faktem, proč je nový společný majetkový režim založen právě na principu oddělených majetků manželů, a nikoliv na principu společného majetku...“ je však výmluvný).

Pro čtenáře jsou velmi přínosné i praktické příklady vypořádání z německé a švýcarské právní praxe, na kterých autorka dokumentuje dopady právních úprav. (srov. s. 66n., . 71n.)

Oceňuji důkladnost autorky, která podrobně pojednala i vypořádání společného bydlení podle srovnávaných právních úprav a zvláště pak považuji za přínosné srovnání české a německé právní úpravy vypořádání majetkových režimů manželů při prohlášení konkurzu na majetek manžela. Připočteme-li ke kvalitnímu obsahu předložené rigorózní práce i pečlivou práci s bohatou - velmi často zahraniční- literaturou, je dáno jednoznačné doporučení k obhajobě rigorózní práce.

Autorka správně zmiňuje i Dohodu mezi Německem a Francií o společném majetkovém režimu manželů z roku 2010. Ukazuje se, že pokud se v rámci EU nepodaří položit jednotný právní základ pro společný (obecný) režim manželských majetkových vztahů pro nesouhlas některých členských států, budou se tyto vztahy v případě potřeby řešit vzájemnými bilaterálními dohodami (dvourychlostní Evropa). Nelze totiž právně ignorovat velký počet rozvedených a často národnostně smíšených manželství v rámci EU ani existenci majetku manželů v různých členských státech.

Shrnuji, že autorka se dokonale seznámila s právní úpravou, bohatou literaturou i soudní praxí. Její výklad je proto zasvěcený, přemýšlivý, usilující o správné pochopení zkoumaného institutu ve všech jeho souvislostech. S literaturou pracuje přitom lege artis. Vyjadřuje se věcným, kultivovaným jazykem.

Vzhledem k tomu, že rigorózní práce Mgr. Michaely Sebökové splnila všechny náležitosti požadované pro tento druh prací, doporučuji posuzovanou práci k obhajobě.

Účinný občanský zákoník v ustanovení § 729 upravuje režim oddělených jmění. Lze z této právní úpravy dovodit právo manžela na polovinu přírůstku majetku druhého manžela ?

V Praze dne 14.3. 2015

Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.